

viure 20 pirineus

ANYS ALS

www.viurealspirineus.cat

Meranges, dels esclops als esquís

Foto: Núria Bolà

Temes del mes

Vilamitjana

Obren un micromecenatge per intentar salvar l'únic ramader que queda a Vilamitjana, al Pallars Jussà

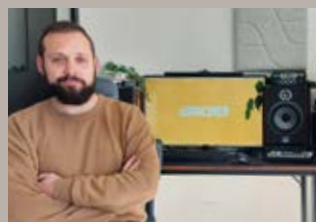
Tastet d'Oficis

Isabel Ubach: "Com més formatges faig, més ganes tinc de fer-ne"

Joves del Pirineu

Néstor Quesada: "Vaig tancar l'estudi de gravació de Barcelona i me'n vaig anar a viure a la Cerdanya"

núm: 264 · febrer 2024

revista gratuïta de l'Alt Pirineu i Aran

MAPISA

mapisa@mapisa.cat · www.mapisa.cat

MAGATZEM: ZONA CIAL, RIBERA D'URGELLET C-14 PK. 176 · 25796 EL PLA DE SANT TIRS · TEL. 973 350 027

fustes del país i d'importació | materials de construcció | taller de fusteria | ceràmica | sanitaris | ferreteria | portes | cuines | electrodomèstics | pèl·lets

L'autèntic embotit de muntanya

100 ANYS

CINC GENERACIONS

La història d'Embotits Obach és l'herència d'una terra, d'una tradició i d'una cultura familiars, que es manifesten en l'elaboració artesana d'embotits al llarg de més de 100 anys.

www.embotitsobach.com

Les ones gravitacionals

ENRIC QUÍLEZ • President del Grup de Recerca de Cerdanya

Si em pregunten quin és un dels descobriments més importants del que portem de segle XXI en Astrofísica, dic, sense pensar-m'ho gaire, les ones gravitacionals (o gravitatòries).

Quan es produeixen grans col·lisions a l'espai, com el xoc de dues estrelles de neutrons o la fusió de dos forats negres, s'allibera una enorme quantitat d'energia. Una part d'aquesta energia es transmet en forma d'ones gravitacionals, que és la vibració, l'oscil·lació del mateix teixit de l'espai-temps i es propaguen en totes les direccions a la velocitat de la llum.

Albert Einstein les va predir l'any 1916, basant-se en la teoria de la Relativitat General, però es pensava que eren tan increïblement dèbils que no hi hauria manera humana de percebre-les. Però això va canviar a començament del segle XXI quan es van detectar els primers fenòmens productors d'ones gravitacionals.

Per entendre la proesa tecnològica que això representa, val a dir que la longitud d'ona d'aquestes ones gravitacionals és més petita que el diàmetre d'un protó, que ja és una cosa molt i molt petita. Així que imagineu com n'és de difícil de detectar-les. De moment, les hem detectades des de la Terra, mitjançant mètodes d'interferometria (LIGO, VIRGO i GEO600), però en un futur pròxim, les podrem detectar a l'espai, mitjançant satèl·lits coordinats (LISA). Llavors encara tindrem més precisió.

Potser podrem veure les primeres ones gravitacionals, les que es van originar a l'Univers primitiu. Això ens permetria arribar fins on ara no hem pogut arribar, ja que els primers instants de l'Univers semblen estar amagats al darrere d'una cortina de desconeixement. Aquestes ones es poden detectar i analitzar i donen molta informació sobre el fenomen que les ha produïdes. En alguns casos, seran l'única font possible, com és el cas de la suposada matèria fosca, que no emet radiació electromagnètica, però sí que té massa i, per tant, pot emetre ones d'aquest tipus.

Se'ns obre, doncs, una nova finestra observacional a l'Univers. Fins ara, teníem les ones electromagnètiques i els neutrins. Ara, disposem també d'ones gravitatòries. I cada vegada que s'obre una nova finestra d'observació, aprenem coses noves i descobrim nous fenòmens. I això és l'origen de les grans revolucions en el coneixement. A veure què ens ofereixen les ones gravitatòries.

L'aniversari

TITUS LLANGORT • Guionista

"En una altra vida"

Aniversari rodó

Quan hi ha dos estels, un al costat de l'altre, és inevitable valorar quin dels dos fa més llum. Una competició. Per això, quan dos éssers totalment extraordinaris coincideixen en el temps es pot donar dues circumstàncies: la col·lisió o la comunió.

El cas de Matusalem i Prometeu va ser justament de comunió. Dos éssers tan extraordinaris com potser no n'hi ha hagut altres al món i que van coincidir sobre la terra gairebé tota la seva vida. La seva relació anava molt més enllà de les paraules i, per descomptat, encara més lluny del contacte físic. De fet, que se sàpiga, no van estar mai els dos alhora al mateix lloc. Tothom estava d'acord que ells dos eren els més savis, els més venerables i, com més anava, més gran era la llegenda al seu voltant.

Però Prometeu era una mica més veterà i sentia la responsabilitat de marcar el pas al seu bon amic i a tota la resta. En un moment concret de la seva vida, una inquietud va començar a corsecar Prometeu. Una boira tupida envaïa lentament la seva llum interior. Com una malaltia que va prenent posicions al mateix organisme, implacable, des de tots els racons. Matusalem s'adonava del patiment profund del seu company i li volia transmetre un missatge de serenitat. "No et capfiquis, vell amic. Sé el que et fa patir. Però no t'hi facis mala sang. No hi pots fer res." Prometeu rebia amb agraïment el suport del seu company, però estava cada cop més convençut que justament ell era l'únic que podia fer alguna cosa per evitar aquell mal averany que veia a venir. I així va ser que, un bon dia, va sacrificar-se per tots els altres oferint la seva vida.

Prometeu, un *pinus longaeva*, va ser talat a l'estat de Nevada, molt a prop de complir els 5.000 anys de vida. Però amb la seva mort, el seu botxí i l'espècie a la qual pertany, els humans, van prendre consciència, o això deien, que a la Terra mai no es podia tornar a cometre un magnicidi com aquell.

Matusalem, un altre *pinus longaeva*, viu sàviament en l'anonimat, apropant-se també als 5.000 anys. Esperem que aquella espècie li permeti arribar a celebrar un aniversari tan rodó.

OBRA NOVA LA SEU D'URGELL

EDIFICI 10 HABITATGES AMB TRASTER DE 2 I 3 HABITACIONS

4 CASES ADOSSADES AMB JARDÍ DE 4 HABITACIONS

PROMOTORS DE LA SEU D'URGELL AMB MÉS DE 30 ANYS D'EXPERIÈNCIA

692.20.91.81

seumon.promocions

info@seumon.es

www.seumon.es

Llei de Segona Oportunitat per a particulars i autònoms

JAG ADVOCATS

Què és la Llei de Segona Oportunitat?

La Llei de Segona Oportunitat és el tractament legal per a situacions d'insolvència temporal o definitiva.

La Llei 25/2015 de 28 de juliol i posteriorment reformada pel Reial decret legislatiu 1/2020 de 5 de maig, anomenada de Segona Oportunitat, contempla un mecanisme perquè una persona física (particular o autònom) pugui aconseguir que els seus deutes siguin perdonats a través d'un procediment concursal. A més, la nova reforma a través de la Llei 16/2022 incideix també en aquest procés.

Quina és la seva finalitat?

Permetre a una persona física, ja sigui particular o autònom, a accedir a la cancel·lació dels seus deutes i encaminar la seva vida novament, lliure de càrregues.

La Llei de la Segona Oportunitat ofereix molts avantatges per a aquelles persones que es troben en una situació econòmica adversa, sempre que compleixin amb els requisits establerts per la Llei.

Requisits per a acollir-se a aquesta Llei

- Ser insolvent.
- Ser deutor de bona fe.
- No tenir antecedents penals per delictes socioeconòmics amb condemna superior a 3 anys.

- Existir més d'un creditor.
- No superar els 5.000.000 euros de deute.
- Col·laborar amb el jutjat.

Objectius

- Reestructuració dels deutes mitjançant l'elaboració d'un pla de pagaments, amb reduccions sobre els imports dels crèdits, que aprovarà el jutge i mitjançant el qual podrà regularitzar la seva situació econòmica durant un temps determinat fins a la liquidació dels deutes pendents.
- Si el deutor no té béns i compleix els requisits que exigeix la Llei podrà obtenir la cancel·lació total dels seus deutes, a excepció de les especificades en la Llei. Això li permetrà recuperar-se econòmicament i començar de nou sense crèdits pendents.

Nova Reforma Llei Concursal (Llei 16/2022)

MODIFICACIONS EN LA SEVA APLICACIÓ

- El deutor pot decidir si conserva els seus béns patrimonials o opta per liquidar-los.
- Reducció de terminis i obtenir una solució en un temps molt més reduït.
- Els creditors estan obligats a informar els registres públics de morosos sobre la cancel·lació dels deutes.
- Cancel·lació d'un màxim de 10.000 euros en deutes amb Hisenda i la Seguretat Social. Si s'excedeix està quantitat, el jutge no aprovarà el pla de pagaments.

Estem d'aniversari... 45 anys oferint-vos el millor!

**ART FLORAL
DECORACIÓ**

Demana'ns... omplirem de màgia els moments més especials

 [la_forja_st_johns_tendencias](https://www.instagram.com/la_forja_st_johns_tendencias)

Arranjaments florals

Detalls personalitzats

Pl. de l'Església - Tel. 972 89 04 48 - ALP • marisol.stjohns@gmail.com • Marisol 627 442 986

**1 ANY
DE PRESÓ**
+ 1 SENSE PERMÍS

Ramon, 78 anys · Jubilat

No va respectar la preferència de pas.

La seva dona va morir
perquè no portava cordat
el cinturó de seguretat.

**2,5 ANYS
DE PRESÓ**
+ 3 SENSE PERMÍS

Marc, 32 anys · Cambrer

Conduïa una moto amb
excés de velocitat.

Va matar un home que creuava
correctament per un pas de vianants.

**2,5 ANYS
DE PRESÓ**
+ 3 SENSE PERMÍS

Anna, 41 anys
Directora d'escola

Es va distreure amb el mòbil.
Va matar un motorista.

**SERÀS
TU
EL
SEGÜENT?**

Materials inconsistents

No ho diríeu mai, atès el bon gust per la vestimenta que m'ha caracteritzat els darrers anys, però en jo de jove feia unes pintes que no vegis. No eren únicament les grenyes despentinades; també hi havia la barba incipient sense arreglar, o els pantalons *tutti colori* amples fins a l'extrem i mal tintats, adobats amb la primera arracada amb què vaig plantar-me a casa. El pare va entrar en xoc, només veure'm, i a banda de dubtar de la meua sexualitat durant setmanes va tirar-se una temporada llarga omplint les parets amb escrits en arameu, per culpa de l'ensurt. Com podeu imaginar, duia, és clar, samarretes amb emblemes d'allò que més m'interessava aleshores: campanyes varies, alguna A anarquista o la cara dels músics que escoltava. Diria que és una de les prerrogatives de l'adolescència: fabricar-te tants mites com vulguis per després desmuntar-los, amb cura artesanal, el que et resta de vida. Els amics no s'interessaven pel tema musical, i la majoria anaven guarnits amb camisetes d'equips de futbol amb dorsals i números dels seus ídols. Això sí que era mitologia

de la bona: païos que guanyaven milers de milions de pessetes de les de llavors, i no Camarón, que de ser el símbol de la renovació del flamenc va passar, abans d'hora, a ser un record. Però aquell era un altre moment: fa la tira que no bavejo, per menesters com aquests. Tant és així que l'últim cop que vaig

estar temptat de comprar-me una dessuadora amb una foto de Van Morrison al final vaig enviar-li jo a ell un *hoody* amb el meu "careto" estampat. I tan ample.

Text:
Txema
Díaz-Torrent

Fotografia:
Josep
Vilaplana

NETEJA XEMENEIES

PIRINEUS

NETEJA I MANTENIMENTS

619 865 475

618 498 835

info@serveispirineus.com

www.serveispirineus.com

- ▶ Llars de foc
- ▶ Xemeneies domèstiques i industrials
- ▶ Calderes de pel.lets i gas-oil
- ▶ Inspeccions amb càmera de foto i vídeo.
- ▶ Sense productes químics
- ▶ Lliurament de certificats de treball.

Si jo fos andorrà

JOAN GANYET I SOLÉ • Arquitecte

Qualsevol observador de l'evolució del Principat en les darreres dècades pot constatar els canvis profunds en la composició i en l'escala de valors de la societat andorrana. Uns canvis paral·lels als que s'han donat en l'Occident democràtic, però emmarcats en les seves peculiaritats. Un dels més evidents és que cada vegada es qüestiona més el creixement pel creixement com a signe de progrés. Això s'ha posat de manifest en la nova percepció de la problemàtica introduïda per la massificació de la construcció i del turisme i les conseqüències que comporta en un territori de reduïda geografia. I l'aparent contradicció –només aparent– entre el bosc de grues i els aguts problemes d'accés a l'habitatge.

Si jo fos andorrà m'adreçaria a les noves autoritats del Govern i dels comuns preguntant-los quines mesures consideren claus per a enfocar el futur de l'urbanisme a mitjà i llarg termini; i si creuen que n'hi ha prou amb revisions aquí i allà dels plans d'urbanisme parroquials plantejades de forma descoordinada entre elles. Sembla clar que s'ha arribat a un punt en el qual són convenientes decisions valentes. Si jo fos andorrà plantejaria a les autoritats tres mesures político-administratives com a part de la solució, sabent que en aquests temes especialment delicats no hi ha fórmules miraculoses.

1) L'aprovació consensuada d'un Pla Director Territorial que abasti la totalitat del país, com a marc de referència bàsic per a les revisions dels Plans Generals d'Urbanisme comunals. Crec modestament que una visió unitària del conjunt d'Andorra és imprescindible.

2) Les cessions obligatòries als comuns dels promotors privats dels Plans Parciais urbanístics s'haurien d'incrementar significativament. Els comuns necessiten disposar de terrenys d'adquisició gratuïta per a destinar-los a equipaments col·lectius.

3) S'ha plantejat un impost del 10% a les inversions estrangeres en el camp immobiliari. Crec que s'hauria de multiplicar per tres com a mínim si es vol que el gravàmen tingui un veritable efecte desincentivador.

Vols recuperar l'energia i trobar-te bé al 100%?

Em dic Martina Ferrer, soc nutricionista i Psicopneumonmmunologa i t'acompanyo per que siguis la líder de la teva salut.

Convertirem l'alimentació en la teva millor eina terapèutica, sense exigències i al teu ritme. Amb un enfocament pràctic, adaptat al teu cas en particular.

Obre't a descobrir el plaer de gaudir de la vida que et senta bé.

Em trobaràs al centre FITA de la Seu d'Urgell
al C/ Bisbe Iglesias Navarri, 15, dos dimecres al mes.

Reserva la teva cita al 684 452 820

iphard
CLOUD

REVOLUCIONA LA TEVA EMPRESA

SERVEIS IT
SOLUCIONS
INFORMÀTIQUES

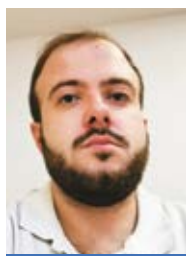
- Còpies seguretat immutables
- Servidors Virtuals
- Llicències Microsoft 365
- Auditoria Ciberseguretat
- Servei tècnic
- Registre de dominis
- Pàgines web

Per a més informació:
www.iphard.com

644 723 020

Ara fa cent anys, els esports de neu afavoreixen el retorn del tren a Puigcerdà (Febrer, 1924)

DANIEL FITÉ ERILL • Historiador. Graduat en Història (UB) i estudiant del Grau en Dret (UOC)

A un quart de dotze de la nit del dimecres, dia 30 de gener de l'any 1924, el nostre país estava a punt de viure un moment històric, si més no, especial, per alguns dels més afortunats. **La radiodifusió comercial donava les seves primeres passes en els països veïns**, cada vegada eren més les noves emissores de ràdio arreu del planeta. A Catalunya, lentament augmentaven les entitats i particulars amb un aparell receptor, és a dir, una ràdio. Aquella nit, el silenci radiofònic, es va veure interromput per una veu llunyana provinent de la gegantina ciutat de Londres, des d'on, gràcies a la «Compañía Británica de Radiodifusión», *“los aficionados españoles a la radiotelefonía tuvieron la ocasión de oír un discurso en castellano pronunciado [...] por el conde de Alba de Yeltes”*. Mentre que a Anglaterra la vida diària de centenars de milers de famílies convivia ja amb aquest nou mitjà de comunicació, **a la petita vila de Puigcerdà, els seus veïns estaven a punt de complir dos mesos sense poder disposar d'un dels seus mitjans de comunicació essencials, el ferrocarril**.

A finals de l'any 1923, el dissabte, dia 8 de desembre, al migdia, els habitants de Puigcerdà s'assabentaven per mitjà de pregó de la notícia *“por todos conceptos desagradable, [...] de que no pasará el tren por lo menos en cuatro días”*. La causa eren *“unos trabajos que se realizan en el sitio conocido por «Mal Pas», próximo al «Roc d'esqueix»”,* entre l'estació de La Molina i la d'Alp, *“en previsión de un desprendimiento de tierras”*. Aquell dia, **davant del perill evident d'una esllavissada, es va fer baixar els passatgers a l'estació de La Molina “dando por terminado en esta estación el recorrido de dicho tren”**. La «dirección del Transpirenaico» va ordenar, immediatament, que el tren preparat per sortir de Puigcerdà a les dotze i trenta minuts del migdia *“saliera sin demora ni dilación alguna, sin admitir pasaje, ni correo, hacia Ripoll, cuarenta y cinco minutos antes de la precipitada hora en que debía efectuarlo y sin darse cuenta de ello al público, sin tener en cuenta el peligro que representaba para los empleados, maquinistas, revisor y demás personal que conducía el convoy (compuesto de tres unidades y la máquina), el afrontar el paso de la sección de vía amenazada por el derrumbamiento de tierras, y sin tener en cuenta tampoco el perjuicio que se ocasionaba dejando también incumplido un servicio también del Estado como es el de correos”*. **L'endemà una intensa nevada queia sobre la Cerdanya precipitant els esdeveniments**, l'esllavissada havia tingut lloc. Pocs dies després s'informava que *“el comandante del puesto de la Guardia civil de Puigcerdá ha comunicado al gobernador que [...] en un trayecto de la vía férrea, que mide 40 metros, hay acumulados más de 5.000 metros cúbicos de tierra que se han desprendido de la montaña”*.

La capital de la Cerdanya quedava així sense ferrocarril, “desde La Molina a Puigcerdá los viajeros hacen

trasbordo, utilizando automóviles y otros vehículos”. La premsa local exclamava en aquells dies, *“sólo cuesta venir de La Molina seis pesetas por persona, algunos han pagado bastante más, pero ¡bah! esto es un precio irrisorio y que se puede muy bien pagar para darse uno el gustazo de viajar por la magnífica carretera vieja en tan cómodo vehículo como es la tartana. En cuanto al auto grande, va y no vá, es decir, hay días en que hace el recorrido y otros en que no, ad libitum”*.

La indignació creixia entre els cerdans, al carrer, a la premsa, però també a l'infranquejable Ajuntament, on el dijous, dia 13 de desembre de l'any 1923, es va celebrar una acalorada sessió del ple, *“bajo la Presidencia del Sr. Alcalde Constitucional D. José Saleta Campi”*. El Reial Decret de 29 d'octubre d'aquell any havia facultat *“a todos los habitantes de España, mayores de edad, cualquiera que sea su clase y condición, [para] exponer sus quejas y reclamaciones de carácter municipal, ante el Ayuntamiento que corresponda, en día de sesión pública, oralmente ó por medio de escrito, que le será el propio interesado ó persona que le represente”*. **Un dels patricis cerdans coneixedor d'aquesta nova disposició va decidir demanar la paraula**. Així, *“el vecino Don Valentín Gorriz Hostench [...] llamado al acto y haciendo uso de su derecho, lee una extensa exposición de hechos, para que el Ayuntamiento se sirva dar cuenta urgentemente al Excmo. Sr. Presidente del Directorio que rige los destinos de nuestra patria, de la situación creada a su Histórica Villa, nuestra heroica Puigcerdá, con la suspensión del Transpirenaico Ripoll – Puigcerdá, á fin de que disponga el restablecimiento de una manera definitiva el servicio de dicho ferrocarril, activando la ejecución de las obras, desescombros de aquella sección de vía interceptada, de manera que permita el paso de un convoy hacia nuestra Comarca Ceretana, y poder restablecer de momento, un servicio mediante transbordo, hasta tanto quede libre y expedita*

A finals de l'any 1923, els habitants de Puigcerdà s'assabentaven que el tren estaria almenys quatre dies sense passar a causa d'unes obres

de todo peligro, aquella repetida sección de vía”. L'alcalde Saleta va respondre *“después de merecerle toda clase de respetos y consideraciones la exposición leída por el Sr. Gorriz, es de parecer, que el Ayuntamiento debe inhibirse de lo que se interesa porque en la Ley Municipal no hay ningún artículo que prevenga nada sobre el particular y además porque son obras y servicios que no corresponden al Municipio y si al Estado”*. **L'exposició, doncs, no va reeixir en els seus propòsits però fou reproduïda extensament per la premsa de l'època essent “la magna proposición, razonadísima que expone nuestro distinguido amigo el ex – alcalde Sr. Gorriz, [...] fiel intérprete del sentir de toda la comarca”**.

Els dies passaven, les fulles del calendari s'esfumaven davant dels ulls incrèduls dels cerdans i el tren seguia sen-

Vista parcial del llac de Puigcerdà, totalment congelat, el diumenge dia 3 de febrer de l'any 1924. Al fons, les muntanyes cobertes de neu. En aquells dies, "debido a las fuertes heladas [...] el lago está completamente helado en su superficie, dejando sólo de estarlo un pequeño espacio contiguo al saltadó y por el que penetra el agua de la acequia". Autor desconegut. Arxiu familiar de cal Serni de Cabó, TC_494/2023.

se tornar. A principis de l'any 1924 es van tornar a activar "los trabajos para dejar expedita la línea en aquel trozo de vía".

Les conseqüències econòmiques d'aquell aïllament eren incalculables "toda vez que las necesidades y servicios de nuestra Villa y su comarca hoy están atendidas y organizadas con arreglo a lo que el tráfico ferroviario ha obligado".

Ara fa cent anys, el divendres, dia 1 de febrer de l'any 1924, quan les últimes llums del sol s'escolaven serra amunt, «el simpático Girvasi anunció urbi et orbi que a las once de la noche llegaría un tren especial conduciendo muchedumbre de excursionistas». Efectivament, "poco antes de las doce de la noche, llegó el tren y en él los amantes del deporte níveo, quienes, skis al hombro, se diseminaron y llenaron hoteles y fondas". El «Ceretania» d'aquella mateixa setmana començava la seva crònica "dando efusivamente las más expresivas gracias a los señores excursionistas que se han dignado visitar estos andurriales, porque a ellos y únicamente a ellos débese el que, por fin, hayamos vuelto a oír el estridente, simpático y alegre silbido de la locomotora del tren".

Els esports de neu havien afavorit doncs el retorn del tren a Puigcerdà. A més, davant de l'allau de

viatgers, la Companyia del Nord va reforçar el servei ferroviari "fins la seva màxima cabuda".

Els excursionistes eren els més de cinc-cents visitants, entre concursants i espectadors, repartits entre els hotels i fondes de Puigcerdà i Ribes de Freser, **arribats per assistir a "las carreras efectuadas durante los días 2 y 3 con motivo del XIV concurso de deportes de nieve que ha organizado el «Centre Excursionista de Catalunya» y su sección de Deportes de Montaña"**. El tren va tornar a fer de les seves en aquells dies, no obstant, la tarda del diumenge dia 3 de febrer es dirigia a Barcelona, tal com descrivia l'esquiadora Eva Illing, "después de unos días alegremente pasados [...] una ola inmensa de hombres y mujeres fuertes, mochila a la espalda, skis al hombro, brotaba de aquel tren y recorría por los andenes de la estación del Norte, con sus caras tostadas por el sol y sus ojos centelleantes y sus corazones saturados de la alegría de la alta montaña, como hijos de una raza sana y vigorosa". **La presència de la dona en el món de l'esport s'obria pas en aquells dies de canvis, enguany centenaris, on tot semblava més a prop però a la vegada tan lluny.**

Continuarà!

✓ Pinsos i barreges per a tots els animals ✓ Llavors, adobs, fitosanitaris i jardineria ✓ Serveis i treballs agrícoles ✓ Gestoria i assegurances ✓ Serveis veterinaris ✓ Agrobotiga @pire@coopirenaica.com f Pirenaicascl 659-448-538	 LA SEU D'URGELL C/ Sant Ermengol, 48 973 35 51 94 PUIGCERDÀ Av. Pirineus, 27 972 88 47 12 BELLVER DE Cerdanya Pg. Pere Elies, s/n 973 51 08 52	Marques disponibles de pèl-lets: Qualitat: EN Plus A1 enerbio Qualitat: EN Plus A1 disponible en sac de 15 kg Venda a l'engròs i al detall obert a socis i no socis
---	---	--

Meranges, dels esclops als esquís

NÚRIA BOLTÀ VILARÓ • Meranges

Meranges: un poble de poc més de 100 habitants; el cap de municipi situat a més altitud sobre el nivell del mar a Catalunya (1539 m); en altres temps famós pel seu aplec de la xicoia; conegut per haver fabricat els millors esclops; amb l'únic museu dedicat precisament a aquest calçat; massivament visitat pels seus estanyis i excursions, també és el lloc de naixement de tres germans singulars amb una interessant història d'esforç i il·lusió al darrere. Són els **germans Verdaguer Forn**.

En Lucas, l'Oliver i l'Anton Verdaguer Forn són tres germans de 20, 19 i 16 anys respectivament, que des de ben petits ja practicaven l'esquí amb

els seus pares a la Molina i a Masella, com tants altres nois i noies nascuts a la comarca. Aviat van aflorar unes aptituds no tan habituals per a aquest esport i, atès que estaven escolaritzats a la Guingueta d'Ix (en francès Bourg-Madame), van començar a entrenar a l'estació d'esquí de Portè Pimorent on van tenir l'ocasió d'assistir als campionats de França i entrar en contacte amb la modalitat del *freestyle*.

Els dos germans grans (l'Anton encara era massa petit) van quedar entusiasmats amb aquesta modalitat, passió que els va transmetre Silvan Palazot, entrenador olímpic, amb qui van estar entre 4 i 5 anys i de qui guarden gran record. Des de llavors

van tenir clar que s'hi volien dedicar de ple i van començar a participar en totes les competicions a les quals el club francès els inscrivía (campionats de França sub 16) i en les quals en Lucas i l'Oliver o bé guanyaven o quedaven en les millors posicions en la seva modalitat fins que per imperatius de nacionalitat es van haver de buscar la vida.

Fets els 16 anys, van poder entrar a la RFEDI (Real Federación Española de Deportes de Invierno) la qual cosa els va permetre participar en els campionats d'Europa durant tres anys.

L'any 2020, en Lucas va patir una greu lesió en trencar-se els lligaments, però per una vegada, l'aparició de la Covid va jugar una mica en favor seu, obligant el món a aturar-se i donant-li una mica de marge per recuperar-se físicament i psicològica.

Una vegada superat aquest greu contratemps, sense defallir ni una mica, va reprendre els entrenaments i tots tres germans s'apuntaven a tota mena de competicions per tal d'anar sumant punts. No sempre podien entrenar amb un entrenador al costat per la qual cosa o bé ho feien sols o bé en "llogaven" un, com el campió del món Guilbaut Colas, per una o dues setmanes per tal d'incidir en les mancances que ells consideraven indispensables de superar.

Podeu llegir l'article sencer a www.viurealspireus.cat

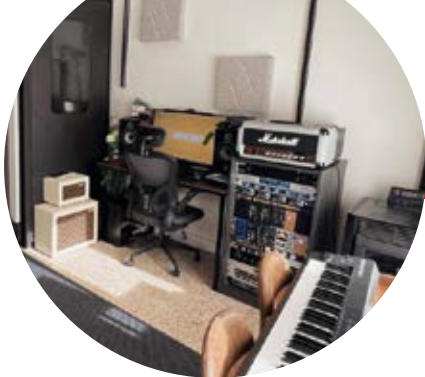
**CARNISSERIA
CHARLIE**

Sant Ermengol, 5 · La Seu d'Urgell

Telf. 973 360 999

charliecarn@hotmail.com

www.carnisseriacharlie.com

Joves del Pirineu

Néstor Quesada Pingarron té 32 anys, és músic, productor musical i informàtic. Va deixar el seu estudi de gravació de Barcelona i s'ha establert a Martinet de Cerdanya.

Néstor Quesada: “Vaig tancar l'estudi de gravació de Barcelona i me'n vaig anar a viure a la Cerdanya”

Ets músic i productor musical...

Soc músic i productor musical, entre altres coses que faig. També soc informàtic, que és, diguem-ne, la meua professió principal i d'on em ve tot.

D'on et ve tot?

Sí, tot va començar quan feia classes de baix i vaig voler gravar-me a casa. Vaig veure que si tenia un ordinador i una mica de destresa, podia fer-ho jo mateix.

La teua música ha sonat als 40 Principals, has tocat a les Festes de la Mercè, has gravat amb Manu Guix...

Fa quinze anys vam muntar un grup amb una colla d'amics i vam fer la primera maqueta que ens vam autoproduir nosaltres mateixos, així va ser com li vaig començar a agafar el gustet a tot plegat. A l'any següent ja vam deixar els bucs d'assaig i vam agafar un local propi i amb un Mac i una taula de so vam començar a gravar i a tocar a programes i tal... Allò, definitivament, m'agradava.

I en paral·lel et vas formar com a tècnic?

Efectivament, a l'any següent vaig començar a estudiar el grau de tècnic de so perquè em volia especialitzar i saber-ne més. És en aquella època quan entro a formar part d'Abril, un grup de Pop Rock alternatiu en català, i gravem el nostre primer àlbum, “Ara o Mai”, a l'estudi del Txosse Ruiz, a Wheel Sound Studio de

Cerdanyola. Toquem a les Festes de la Mercè i signo el meu primer contracte amb la discogràfica PICAP. A partir d'aquí preprodueixo els nostres àlbums, però gravem a altres estudis.

I el segon àlbum?

El segon àlbum, “La Pedra més preciosa, la Flor més senzilla”, el vam enregistrar el 2013 a Medusa Estudio amb en Roger Rodés i en Manu Guix, i allò va suposar un salt, va ser la canya. Rodàvem per festivals i vam arribar a tocar davant de 50.000 persones. Actuàvem sovint i la nostra música sonava a les emissores de ràdio. És aquí quan decideixo muntar el meu propi estudi de gravació a Sabadell.

Però la història musical segueix...

Sí, més endavant ampliem l'estudi de gravació a un local davant de la Sagrada Família de Barcelona, i també entro a formar part de la banda Arc de Triomf. Vam fer promocions, videoclips i gravacions, però, curiosament, amb ells no vaig arribar a fer cap concert, ens va agafar la pandèmia pel mig i ja tenia pensat anar a viure al Pirineu.

Tenies un estudi de gravació a Barcelona, però vas decidir canviar de vida i establir-te al Pirineu?

Amb la meua parella vam decidir pujar a viure a la Cerdanya. La seva família n'era originària i aquesta era una

idea que a nosaltres ens ballava pel cap. Aquí a Martinet he muntat un espai polivalent que acull l'estudi de gravació ‘El Graner’ i també el servei de solucions informàtiques que ofereixo a la població de la Cerdanya i la Seu, la majoria gent d'edat avançada. M'ha sorprès molt la demanda que hi ha de serveis informàtics i telecomunicacions, sembla que era un servei molt abandonat a la zona. M'agrada molt i, mentre duri, jo estic encantat d'ajudar a qui ho necessiti.

I la gravació ha quedat una mica de banda?

Entenc la forma de gravar sempre que vagi molt lligada als meus coneixements d'informàtica. Si no és així, per mi no és tan divertit. El cuc de la informàtica i la tecnologia passa, ara mateix, per davant de la gravació.

Ja fa tres anys que viviu a la Cerdanya. Ha estat una bona decisió?

Globalment sí. Estem molt contents i professionalment ens estem desenvolupant molt.

L'Ajuntament de la Seu d'Urgell presenta més de 50 noves propostes culturals per aquest primer semestre de 2024

REDACCIÓ • La Seu d'Urgell

Albert Pla, Manel Fortià Trio, Anthus Quintet, Cicle Arrel Alt Urgell, principals actuacions musicals, mentre que 'M'esperaràs', 'El Ring', 'De perras y criadas' i 'Homenatge' de Quin Xou, ressalten en l'apartat teatral

L'alcalde de la Seu d'Urgell i regidor de Cultura, **Joan Barrera**, va presentar el passat mes de gener, juntament amb les tinentes d'alcalde **Gemma Tó** i **Christina Moreno**, l'Agenda Cultural dels mesos de gener a juny. **"Estem molt contents de presentar aquesta agenda que ofereix més de 50 propostes culturals, que van des del teatre, la música i la dansa fins al cinema i diverses exposicions"**.

Joan Barrera va manifestar en la presentació de l'Agenda Cultural que **"des de l'equip de govern com des de la Regidoria de Cultura apostem per la cultura, apostem per la participació de totes les entitats culturals de la ciutat, i hi dedicarem tots els esforços necessaris per voler ser, no només ciutat d'esports, i ciutat de natura, sinó que també volem ser una ciutat de cultura"**. En aquest sentit, l'alcalde va remarcar que ja s'està treballant en diferents iniciatives com la construcció de l'espai escènic-musical que ja està pressupostat.

Concerts a Sant Domènec

"¿Os acordáis?", és l'espectacle de poètica inusual, devastadora i electrificant del músic, cantant, actor, escriptor pallasso, bufó... d'**Albert Pla** que tindrà lloc el divendres 26 d'abril. **"Despertar"** amb **Manel For-**

tià Trio que uneixen les seves arrels mediterrànies amb els sons del jazz modern de Nova York, el divendres 23 de febrer. **Anthus Quintet**, presentaran **"Love"**, un homenatge a Nat King Cole, el divendres 22 de març.

Arrel Alt Urgell

Enguany se celebrarà la segona edició del cicle **Arrel Alt Urgell** que s'iniciarà el proper divendres 26 de gener amb **Magari**, un duet format per **Liv Hallum** (acordió diatònic) i **Ivan Garriga** (violí) que ens portaran el ball i la música del Pirineu.

El divendres 16 de febrer serà el torn de **La Sonsoni**, amb **Pep Lizandra** i **Elias Porter** ens portaran **'Muntanyes de vida'**.

El tercer concert d'Arrel Alt Urgell el protagonitzaran el dissabte 9 de març **Flexüs**, amb **Cati Plana**,

Eduard Casals, Jordi Ma Macaya i **Marc Figuerola** amb **"La viu viu"**.

Teatre infantil i familiar

L'Agenda preveu un seguit de propostes teatrals tant pel públic familiar com per públic adult. Així, pel pròxim **dissabte 27 de febrer** tindrà lloc l'obra per al públic infantil **'Rigoberta i el Widing'**, a les sis de la tarda, al Teatre Cinemes Guiu, i **diumenge 28 de gener**, a les sis de tarda, **'Improchef'**, de La Inestable Ceretana, a la sala d'actes de La Salle.

Per al públic adult, l'agenda també proposa diverses obres teatrals com, per exemple, **"M'esperaràs"**, de Carles Alberola, **dijous 1 de febrer**, a les nou de la nit, al Teatre Cinemes Guiu.

Més info a:

www.viurealspireus.cat

ALUMINI • VIDRE • PERSIANES

f @ Tecnia tancaments

Finestres: Alumini • PVC • Fusta
Persianes: Enroscables • Orientables
Vidres
Mampares de bany
Mosquiteres
Façanes d'alumini

La Seu d'Urgell • Lleida

M. 610 929 435 • 651 937 945

tecniatancaments@gmail.com

CULTUR A LA SEU

LA SEU D'URGELL FEBRER 2024

M'ESPERARÀS?

DE CARLES ALBEROLA

Estrena Morena i UIU Promotors

En Rubén és un professor i en certa manera un fracassat en l'amor. Per això uns amics seus li preparen un sopar per intentar trobar-li parella... Un bon còctel d'acudits, de jocs de paraules i de situacions extremes que de ben segur que us divertiran.

Dj 1 de febrer | 21 h | Teatre Cinemes Guiu

PREU: 13€ / 15€

Directa: Albert González
Rubén: Carles Prats
Jaume: Pep Muñoz
Raquel: Marta Tricera
Pilar: Dana Torra

La Sonsoni

MUNTANYES DE VIDA

El canvi de vida dels pobles de muntanya en les darreres dècades tot explicat a través de cançons i imatges que mostren la transformació que han sofert els nostres pobles pirinencs.

Acordió diatònic, veus i percussions: Pep Lizandra
Violí i veus: Elias Porter
Imatges i so: Dani Prat

Dv 16 de febrer | 21 h | Sala la Immaculada

"DESPERTAR"

MANEL FORTIÀ TRIO

El contrabaixista i compositor Manel Fortià uneix les seves arrels mediterrànies amb els sons del jazz modern de Nova York al seu àlbum de trio "Despertar".

Contrabaix: Manel Fortià
Bateria: Raphael Pannier
Piano: Diego Hervalcio

Dv 23 de febrer | 21 h | Sala Sant Domènec

Homenatge

QUIN XOU

PREU: 10€ / 12€

Un petit homenatge a grups ben coneguts en forma d'esquetxos, amb el segell personal de QX.

VENDA D'ENTRADES:
Bar Dandy i Cofee&More (placa Joan Sansa)

Tots els beneficis aniran destinats al "Banc dels Aliments"

Mentida podrida

CAL TEATRE

Una reflexió sobre la mentida i la veritat a partir de la història d'un nen que rebutja la realitat... Cal Teatre proposen la possibilitat del dubte i generar el pensament crític. Així doncs on és la veritat?

"recomanat a partir de 5 anys"

Ds 24 de febrer | 18 h | Teatre Cinemes Guiu

VENDA D'ENTRADES

ONLINE <https://codetickets.com>
PRESENCIAL Turisme Seu (C. Major, 8)
A taquilla des de 45 min abans

CONSULTA
L'AGENDA

Escola de Teatre de La Seu d'Urgell

PREU: 6€ (anticipada menors de 25 anys) / 8€ (anticipada) / 10€ (taquilla)

Venda d'entrades on line: www.escoladeteatrealseu.org
Escola de Teatre la Sala de teatre L'Única (Salòria, 69)

DIA	HORA	QUÈ? / TÍTOL?	ON
dv 2	19 h	Teatre de creació: "Des pesa"	Sala de Teatre L'Única
ds 3	19 h	Teatre de creació: "Des pesa"	
ds 4	19 h	Teatre de creació: "Des pesa"	
dv 5	19 h	Teatre contemporani: "Assedegades" de Wadji Mouawad	
ds 10	19 h	Teatre contemporani: "Assedegades" de Wadji Mouawad	
ds 11	19 h	Teatre contemporani: "Assedegades" de Wadji Mouawad	

Exposicions

Sala la Cuina
Centre Cultural Les Monges

GRATUIT

DIA	HORA	TÍTOL	QUI?
2 de febrer a 8 de març	17 a 20 h	Exposició: Testimonis de la Seu	Toni Fernández
12 al 19 de març	17 a 20 h	Exposició: "Art en condicions" Dancourt	Escola de Teatre de la Seu d'Urgell i Institut Joan Saura
22 de març a 28 d'abril	17 a 20 h	Exposició de fotografies "Natura senzilla"	Isabel Vila
3 al 29 de maig	17 a 20 h	Exposició col·lectiva "Homenajes"	Escuela i institucions associades
1 al 26 de juny	17 a 20 h	Exposició de dibuixos	Equip Municipal d'Art

✉ Si vols rebre informació personalitzada al teu correu electrònic, envia'ns un mail a: cultura@aj-laseu.cat posant a l'assumpte: ALTA DIFUSIÓ CULTURAL

Ajuntament de
la Seu d'Urgell

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

PRO
GRAMA
CAT

Diputació de Lleida

DIA	HORA	QUÈ? / TÍTOL?	QUI?	ON	PREU €
dj 1	21 h	Teatre: "M'esperarà", comèdia de Carles Alberola	Estrena Morena i UIU promotors	Teatre Cinema Guiu	13€ / 15€
dv 2 / ds 3 / dg 4	20 h/19 h/12 h	Teatre de creació: "Des Pesa"	Escola de Teatre de la Seu d'Urgell	Sala de Teatre L'Única	8€ / 10€
ds 3	10,15 h	Jornada del Patrimoni Etnogràfic	Espari Ermengol i Toni Fernández	Sala la Immaculada	Gratuit
ds 3/02 a dv 8/03	dl a dv 17 a 20 h	Exposició: Testimonis de la Seu	Toni Fernández	Sala La Cuina de les Monges	Gratuit
dv 9 / ds 10 / dg 11	20 h/19 h/12 h	Teatre contemporani "Assedegades" de Wadji Mouawad	Escola de Teatre de la Seu d'Urgell	Sala de Teatre L'Única	8€ / 10€
ds 10 al dc 14	consulteu	Carnaval: Rua de Carnaval amb premis, judici Carnestoltes, enterrament Sardina etc.	Festes, Joventut, Germandat de Sant Sebastià, Grup de Diables	veure	Gratuit
dv 16	19 h	Teatre contemporani "Assedegades" de Wadji Mouawad	Escola de Teatre de la Seu d'Urgell i Cap Butaca Buida	Sala de Teatre L'Única	8€ / 10€
dv 16	21 h	Arrel Alt Urgell: "Muntanyes de vida"	La Sonsoni	Sala la Immaculada	11€ / 13€
dv 23	21 h	Concert de Jazz: "Despertar"	Manel Fortià Trio	Sala Sant Domènec	13€ / 15€
dv 23 / ds 24 / dg 25	21h/19h/19h	Teatre: "Homenatge"	Quin Xou Teatre	Sala d'actes de la Salle	10€ / 12€
ds 24	18 h	Teatre Familiar: "Mentida podrida"	Cal Teatre	Teatre Cinema Guiu	5€ / 7€
dc 28	18 h	Escola de Famílies: Pacificació d'entorns escolars. Espais segurs i saludables	Sheila Iglesias, pediatra	Biblioteca Sant Agustí	Gratuit

El Festival Ull Nu obre la convocatòria per al concurs de curtmétratges que premia el millor muntatge i el millor guió

REDACCIÓ • Andorra la Vella

Des del 16 de gener i fins al 24 de març romandrà oberta la convocatòria per participar en la 11a. edició de l'Ull Nu, Festival Audiovisual d'Andorra, que tindrà lloc entre els dies 8 i 12 de maig de 2024.

Els joves menors de trenta-cinc anys que vulguin inscriure les seves creacions hauran de ser nascuts o residents a Andorra, Catalunya, Navarra, Aragó, País Basc, Occitània o Nova Aquitània i les seves creacions poden ser del gènere de la ficció, el documental, l'animació, el vídeoart, el videoclip, entre altres opcions.

Com a novetats d'aquest any, es premiarà el **Millor muntatge** amb 1.000 €, un premi que dota el Govern d'Andorra, així com també es farà entrega del **Premi al Millor guió**, dotat amb 1.000 € pel Consell General d'Andorra. D'aquesta manera, el Festival Ull Nu vol fer valer dos aspectes més que són claus en la producció audiovisual. La resta del cartell de premis 2024 el conformen el **Premi al Millor curtmétratge**, dotat pel Govern d'Andorra amb 1.500 €, el **Premi a la Millor direcció**, patrocinat pel Fòrum de la Joventut d'Andorra amb 1.000 €, el **Premi a la millor foto-**

grafia, dotat per la Comissió Nacional Andorrana de la Unesco, per un valor de 800 €, el **Premi Jurat Carnet Jove Andorra** al millor curtmétratge dotat amb 1.000 € i el **Premi memòria històrica** que patrocina l'Arxiu Nacional d'Andorra amb 1.000 €.

Els guanyadors es decidiran entre tots els curtmétratges que entrin a concurs i, com és ja habitual, el públic assistent podrà dir-hi la seva votant *in situ* les seves obres preferides. Les inscripcions es poden fer a través de la web del festival, **www.festivalu-llnu.com/participa**, o bé a les plataformes FilmFest Platform o Festhome i tots els guanyadors es donaran a conèixer en la cerimònia de cloenda del festival, que tindrà lloc a Andorra la Vella el diumenge 12 de maig.

El Festival Ull Nu se centra en aquesta en aquesta 11a. edició en els curtmétratges i pretén augmentar la participació al concurs així com atraure l'interès dels professionals per acabar de crear un teixit sòlid de trobada d'especialistes en el sector.

ULL NU LAB de guió

Per segon cop, i vist l'èxit de la passada edició, el Festival Ull Nu incorpora

a les seves propostes l'Ull Nu LAB, el laboratori de guions de curtmétratges. La convocatòria per a les propostes que hi vulguin participar estarà oberta entre el dia 5 de febrer i el dia 5 d'abril del 2024.

Entre els candidats, es triaran 8 guions que seran els finalistes que gaudiran de les sessions de treball per millorar les versions presentades al costat de tutors experts i professionals de la indústria audiovisual.

Productes artesans
del Pirineu

**XARCUTERIA
Montserrat**

Tel. 873 452 797
xarcuteriamontserratcb@gmail.com
C. Major, 89 · La Seu d'Urgell

@xarcuteriamontserrat

ELABORACIÓ PRÒPIA
ANTIGA CASA Jaume

CANSALADERIA I XARCUTERIA
PERNILLS LLONGANISSES
i demés derivats del porc

Tel. 973 51 00 24
antonivigo.1@gmail.com
C. St. Roc, 1
Bellver de Cerdanya

CARNESTOLTES TRADICIONAL DE BELLVER DE Cerdanya

**8, 10 I 14
DE FEBRER
DE 2024**

DIJOUS GRAS, DIA 8
20.00h: Cercavila amb sortida des de la plaça del Portal, presa de l'Ajuntament i pregó del Rei Carnestoltes. Música i balls tradicionals de 'L'Espingueri', 'El Burricot' i 'El Tio fresco'. Tast de botifarra d'ou.

DISSABTE, DIA 10
17.00h: Gran Rua amb música i balls tradicionals. Sortida des de la plaça del Portal. Crema del Rei Carnestoltes al poliesportiu i fi de festa.
23.30h: Carnaval Party al Poliesportiu (cartell a part).

DIMECRES DE CENDRA, DIA 14
19.30h: Funeral del Rei Carnestoltes. Sortida des de Ca les Monges. Lectura del testament al Portal i sardinada popular a la plaça Major.

MÚSICA AMB ELS NOIXONS DEL SEGRE, GRALLERS I TIMBALERS GRA DE PALLA
I MÚSICS DE L'ESCOLA FOLK DEL PRINEU

ORGANITZA LA COMISSIÓ DEL CARNESTOLTES,
AMB LA COL·LABORACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BELLVER DE CERDANYA.

POLIESPORTIU DE BELLVER DE Cerdanya CARNAVAL PARTY

**ENTRADA
GRATUITA**

10
Febrer
23:30h

**CONCURS
DE DISFRESSES**

1R PREMÍ: SPA PRULLANS, 3 CONSUMIIONS
PER PAX. I ENTRADES PER TEATRE

2N PREMÍ: SOPAR A L'HOTEL BELLAVISTA,
2 CONSUMIIONS PER PAX. I ENTRADES PER TEATRE

3R PREMÍ: SOPAR A LA TASCA, 1 CONSUMIÓ
PER PAX. I ENTRADES PER TEATRE

**GRUPS DE MÀXIM 6 COMPONENTS. CAL
APUNTAR-SE AL CONCURS AL POLIESPORTIU
ABANS DE LA 01:30H.**

GRANS ÈXITS, REGGAETON, HITS 80'S-90'S I 00'S, TECHNO

DJ MORDE & DJ RABAT

BARRA A PREUS POPULARS

**LA TASCA
DE BELLVER**

hotel bellavista
restaurant

BOEING BOEING

UNA OBRA DE MARC CAMOLETTI

Sortides Departures Salidas

Dia Day Dia	Hora Time Hora	Destinació Destination Destino	Plaça Place Plaza
24/2/24	21:30	BELLVER DE CERDANYA	CENTRE CIVIC
25/2/24	18:00	BELLVER DE CERDANYA	CENTRE CIVIC
08/3/24	18:00	PRATS I SANSOR	LOCAL SOCIAL
10/3/24	18:00	PUIGCERDA	CASINO CERETA

EL GRUP
TEATRE JOVE BELLVER
PRESENTA

- MARC PONS - JORDI PUIGRÒS - MÀRIA MARTÍNEZ - JORDI PERDRA -
- ENRIET ESCAR - ANNA FERNÁNDEZ - PENEH VILAR - JORDI VILAR -
- MÀRIE JORDI - MÀRIE ALONSO - JORDI PUIGRÒS - JORDI PUIGRÒS -

Contes que fan bullir el calder de la iaia Maria

Contacontes!

Dilluns, 12 de febrer, a les 17h

Biblioteca de Bellver de Cerdanya

Xavier Antich: "La història de la Germandat de Sant Sebastià és la història de la Seu, és la nostra història"

FELIU SIRVENT • La Seu d'Urgell

Com cada any, la Seu d'Urgell va rememorar, el passat 20 de gener, festivitat de Sant Sebastià, el seu vot de poble a través de la Germandat que porta el nom del sant. La Seu, com moltes altres poblacions catalanes, sota els estralls de la pesta a mitjan segle XIX va posar-se sota l'advocació de Sant Sebastià, patró que s'invocava per a salvar-se del còlera.

El filòsof **Xavier Antich**, actual president d'Òmnium Cultural, va ser l'encarregat de pronunciar el pregó de festes. Davant d'un auditori que omplia el local del carrer de Garriga i Massó, acompanyat del Germà Major **Antoni Gasset** i de l'alcalde **Joan Barrera**, Antich va fer un repàs històric, va parlar del context social de la ciutat d'Urgell durant els anys de la fundació de l'entitat "**solidària i compromesa**" i va lloar l'existència d'una institució com aquesta. "**La història de la Germandat de Sant Sebastià és la història de la Seu, és la nostra història**" va afirmar, destacant que el paper dels seus membres ha estat clau, "**gent compromesa, activa i implicada en la vida de la ciutat**".

Tres rareses admirables

Antich va detallar tres aspectes que des de petit l'havien fascinat de la Germandat, "totes tres d'una raresa admirable". La primera és la **continuïtat**

Xavier Antich va ser, enguany, l'encarregat de pronunciar el pregó de Sant Sebastià / Feliu Sirvent

ininterrompuda des que es va crear el 1855, "poca broma, estem parlant de 169 anys de continuïtat ininterrompuda" i va apuntar: "costa molt fer coses, però encara costa molt més que les coses durin, perquè tenen a veure amb el compromís, la continuïtat i la perseverança, que són qualitats molt pròpies del país i de la Seu".

La segona "rarsa" és que l'entitat va **néixer i créixer per la iniciativa de la gent**, "això que avui de manera una mica pedant anomenem la societat civil", al marge de les institucions i dels poders polítics. "Aquesta iniciativa de la gent, n'és també la seva fortalesa", va afegir. Antich va remarcar la fortalesa de la Germandat i el fet que la institució passés per dos repúbliques, per dos dictadures, per períodes de democràcia interrompuda, per règims de tota mena i, per tant, per circumstàncies polítiques i institucionals molt

diferents "**i malgrat tot ha mantingut la continuïtat de treballar sempre per la gent i per la ciutat**".

"Sense la Germandat de Sant Sebastià no tindríem la Seu que **tenim avui**".

La tercera "rarsa" que Antich va voler subratllar és el fet que "va ser creada per ajudar als altres, per ajudar als veïns i a les veïnes, i això és molt gran". La Germandat sempre s'ha definit per l'altruisme i per la generositat, "ho practicava al segle XIX i ho practica al segle XXI". Va parlar dels orígens de la Germandat i referint-se al context social dels anys de la seva fundació, va recordar que es va crear amb la participació de 124 germans, en un moment en què la Seu vorejava els 3.000 habitants, això vol dir que una de cada 25 persones era membre de l'entitat de Socors Mutus.

- Preparació selectivitat i TDR.
- Reforç i ampliació de les assignatures científiques.

Tot amb una aplicació final a situacions competencials.

ASSEGURA'T L'ÈXIT

Contacta'ns
639 87 21 46 / academiapirineus@gmail.com
C/ Iglesias Navarri 11, La Seu d'Urgell

El Pont de Suert aplega prop d'un miler de persones en els actes centrals de la festivitat de Sant Sebastià

FELIU SIRVENT • El Pont de Suert

La 438 Confraria de Sant Sebastià del Pont de Suert va reunir, el dissabte de Sant Sebastià, un miler de persones en els actes centrals de la festa patronal de la capital ribagorçana. Declarada festa tradicional d'interès nacional el 2012, té el seu origen en la institució de la **Confraria de Sant Sebastià** de l'any 1586. El "llibre Vell" (1730) de la Confraria recull el text fundacional i els estatuts de l'entitat, on s'estableix la celebració anual de la Festivitat.

La missa i la processó, únics actes oberts a tota la població, es van celebrar a l'església nova i pels carrers del Pont de Suert. La resta d'actes estan restringits als prop de 500 confreres, només homes, que enguany tenen com a priors a **Manel Saura i Roberto Garzón**. La Confraria de Sant Sebastià és la institució més antiga de l'Alta Ribagorça amb més de 400 anys d'història. Va ser fundada l'1 de setembre de 1586, a causa d'un brot epidèmic anomenat "pesta". L'any 2011, la Confraria va rebre la Creu de Sant Jordi. El dia 20 de gener de 2011, Correos va emetre un segell commemoratiu del 425è aniversari de la Confraria.

La **festa de Sant Sebastià és una tradició molt arrelada al Pont de Suert**. La Confraria de Sant Sebastià data de l'any 1503, fundada pel rector de Cirès, **Aparicio Navarro**, amb la finalitat de donar sepultura als difunts.

La **festivitat** combina elements de la tradició religiosa

La festivitat de Sant Sebastià del Pont de Suert combina la tradició religiosa amb la gastronòmica / ©Manel Pueyo

amb elements de la tradició gastronòmica, en una celebració que té una durada de tres dies i que aplega més de 600 homes, caps de família. Cada any, aquest esdeveniment comença **el dia 19 de gener**, amb un sopar de vigília que se celebra a l'edifici de la confraria.

La festa continua el dia 20 i s'inicia amb un esmorzar a les 8:30 hores, en el qual participen tots els confreres, que consta d'un **menú format per plats de la cuina tradicional pontarrina**: sopes de pa, potes de corder i girella. Seguidament, a les 11:30 hores, se celebra una missa i després es fa una processó. A continuació es fa el dinar per a tots els confreres i, a la nit, el sopar.

*Cargols a la llauna
carns a la brasa
bons guisats
i peixos*

RESTAURANT
La Coma

Ctra. Nacional 260 (Lleida-Puigcerdà), km. 205

Tel. 973 515 176 · Fax. 973 515 078

25724 Lles · Cerdanya

www.restaurantlacoma.com

A/c.: lacomarestaurant@gmail.com

 ESTAÑOL

GESTORIA ADMINISTRATIVA
CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORÍES FISCAL, LABORAL I COMPTABLE
AGENT DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA
SERVEIS INFORMÀTICS

PLAÇA CATALUNYA, 3
25700 LA SEU D'URGELL

TEL. 973 350 100

FAX 973 350 117

estanol@estanol.com

DR CARLES POL I ALEU, 26
25560 SORT

TEL. 973 620 231

www.estanol.com

Vols pagar menys, sense
baixar qualitat?

LOSERVEI

618.69.80.98

loservisort@gmail.com

CRISTALLERIA

FINESTRES P.V.C.

ALUMINI

MAMPARES

PERSIANES

MOSQUITERES

TENDALLS

PORTES GARATGE

PLADUR

MOTORITZACIONS

sumum
la marca de ventanas de PVC

finestres d'altres prestacions

FEMIO Ascensors

PROJECTES CLAU EN MA__MANTENIMENTS__

REHABILITACIONS__MODERNITZACIONS__

ADAPTACIO D' ASCENSORS__SERVEI 24 HORES

ASCENSORS
HOME LIFT
MUNTA CÀRREGUES
MUNTA PLATS
MUNTA COTXES
PLATAFORMES ELEVADORES
CADIRES PUJA ESCALES

www.femiascensors.com

AV. ALCALDE ALTISENT N°16
25620 TREMP +34648164551

Presenten a Puigcerdà "Scherzo d'Itàlia", el darrer llibre de fotografies de l'arquitecte Joan Ganyet

FRANCESC ESTEBAN • Puigcerdà

Dissabte, 13 de gener, a les 18 hores, es va fer, a la Sala Pilar Prim de la Biblioteca "Comtat de Cerdanya" de Puigcerdà, la presentació del darrer llibre de fotografies d'en Joan Ganyet, titulat *Scherzo d'Itàlia*.

En aquest llibre, d'acurada edició a càrrec de l'editorial Salòria, l'autor es proposa transmetre un homenatge a Itàlia, un país del qual es declara enamorat, contraposant la creativitat de l'art del Renaixement amb la creativitat dels artistes urbans italians de l'actualitat.

Així, en una primera part, en Joan Ganyet escriu una breu introducció dels seus artistes universals italians abans de passar a la part principal del llibre: les fotografies. En aquesta segona part fotogràfica, l'autor ens proposa un recorregut urbà per les seves ciutats italianes preferides on,

amb mirada d'arquitecte, ens captura els elements artístics que troba en els murs dels seus carrers, principalment grafits d'artistes urbans.

Segons el mateix autor, el seu objectiu és capturar la creativitat fresca i de vegades il·legal dels artistes urbans. Les limitacions tècniques que en Joan Ganyet es marca (càmera petita de butxaca, fotografies sense retallar,

ni cap edició posterior) juguen en favor del resultat fotogràfic, on l'autor utilitza principalment la llum natural indirecta de les primeres i darreres hores del dia.

Scherzo d'Itàlia tanca una trilogia de llibres de fotografia del mateix autor, iniciada amb els títols *Pell* i *Tolstoi traces*.

**L'Era
del Julià**
RESTAURANT
DE MUNTANYA

L'ERA del JULIÀ, restaurant de muntanya
Comencem la temporada de calçots 2024

CAL FER RESERVA PRÈVIA

Telf: 699 690 325

MENÚ CALÇOTADA 2024

Pica pica

Patates xips
Olives farcides anxova
Fuet del país

Primer

Calçots acompanyats amb la seva salsa tradicional

Segon

Graellada de carns
(xai, botifarra de carns i botifarra negra)
Mongeta saltejada i patata al caliu

Postres a escollir

Crema catalana
Mousse de formatge amb coulis de maduixa
Flam d'ou casolà
Tiramisú
Mel i mató amb nous
Gelat de sabors (dues boles)

30€
(IVA inclòs)

Isabel Ubach: “Com més formatges faig, més ganes tinc de fer-ne”

FELIU SIRVENT • Estamariu

Foto: Feliu Sirvent

Parlem amb la **Isabel Ubach Cadena**, de cal Torra d'Estamariu. És ramadera. Ha assistit als tallers 'Tastet d'Oficis' de la Fundació Planes Corts.

Isabel, tu ets d'Estamariu?

Sí, vaig néixer a cal Torra d'Estamariu i sempre hi he viscut. El meu home també és fill d'Estamariu, de cal Martró. Quan ens vam casar, ell se'n va vindre a viure en aquesta casa, jo en soc la pubilla.

A què et dediques?

Tota la vida m'he dedicat a l'agricultura. A casa sempre havien tingut vaques de llet i ovelles. Més endavant, com que tot no ho podíem fer, ens vam quedar només amb les vaques de llet.

I portaveu la llet a la Cooperativa?

Sempre hem portat la llet a Cadí, així ho havia vist tota la vida. Heu de pensar que, del meu record, aquí a Estamariu érem vint-i-cinc cases que munyíem cada dia i portàvem la llet a la Seu, a la Cooperativa. Ara només en quedem dos.

Com ha canviat això...

Ja ho pots ben dir. També és veritat que, si anem a comptar, ara una sola casa produeix, probablement, més llet ella sola que abans totes les del poble juntes. Però sí, ha canviat molt.

T'has apuntat a tots els tallers 'Tastet d'Oficis' que la Fundació Planes Corts ha fet a Estamariu. Com ha estat això?

El primer taller que van organitzar era el de la llet i el formatge del **Salvador Maura**, em va fer gràcia apuntar-m'hi i els meus fills van animar-me a fer-ho. Sempre

havia sentit a dir a la meva mare i als padrins que abans feien formatge amb la llet de les ovelles de casa. Jo era petita quan es van treure el ramat, però se'm va despertar l'interès d'aprendre a fer formatge amb la llet de les nostres vaques. T'he de dir que el taller ha estat molt interessant i la veritat és que m'ha enganxat. Com més formatges faig, més ganes tinc de fer-ne.

Així fer formatge t'ha atrapat?

Sí, segurament l'experiència i la paciència del Salvador Maura a l'hora d'explicar-nos tot el procés també hi ha tingut molt a veure. He de dir que m'ha sorprès molt la diversitat i els tipus de formatge que es poden elaborar amb la llet de vaca. Vaig pensar, tota la vida tenint vaques de llet i no n'has fet mai formatge fins ara que soc a prop de la jubilació (riu). A més, és una feina molt agraïda perquè la gent ho valora i això t'omple i encara et motiva més a continuar.

Et veig molt il·lusionada. Tens la idea d'elaborar formatge en un futur?

Mira, és una cosa que no descarto en absolut. Precisament la Fundació Planes Corts vol obrir un obrador làctic compartit aquí a Estamariu i trobo que és una pensada molt bona. Si fos més jove, ja et diria ara mateix que m'hi dedicaria. Amb tot, no descarto que el dia de demà encara ho pugui fer. De moment m'estic formant i ja he assistit a tres cursos. Em fa molta il·lusió poder arribar a fer el nostre propi formatge i fins i tot etiquetar-lo amb el registre sanitari corresponent.

I, el que és més important, de les teves pròpies vaques...

Exacte. Diuen que el truc per elaborar un bon formatge és

Foto: Tucutun Fotografia

fer-lo amb la llet calenta, és a dir, amb la llet crua fermentada, acabada de munyir. A cal Torra ho podem fer perquè tenim les nostres pròpies vaques i també podem oferir la nostra llet a altres formats.

I els altres tallers?

El de les plantes silvestres del **Marc Casabosch** va ser molt interessant. Aquest era un tema que desconeixia, tot i que abans els nostres pares en sabien molt de plantes medicinals i creien força amb les seves propietats curatives. El Marc ens va portar a un prat i va començar a dir-nos que si aquesta planta és bona per això i aquella de més en-

lla per allò altre. Per ell, aquell prat era com un hort. Mira, t'he de confessar que a vegades vaig a canviar el fil a les vedelles i vols creure que abans xafava les plantes i ara m'aturo, les reconec i les ple-go! (riu). Hem après a posar en valor tot un patrimoni que és nostre, de la gent d'aquí. Les plantes silvestres són un patrimoni culinari molt desconegut.

Quina valoració en fas dels Tastet d'Oficis?

A tots els que he assistit els posaria un 10, tots m'han agradat. El de restauració de mobles del **Toni Fernández** va ser molt interessant. A les cases de pagès tenim un munt de mobles vells, calaixeres i objectes amuntegats al cap de casa i que un cop restaurats i conservats obtenen, si més no, un valor sentimental. També em va agradar força el d'aprendre a elaborar conserva. No és el mateix tenir hort que haver d'anar a comprar les fruites i verdures a la botiga. El **Josep Maria Troguet**, de cal Serni de Calvinyà, ens va donar un munt d'idees per fer conserves casolanes i també ens va ensenyar a aprofitar-ho tot.

I els joves què en pensen?

Els tallers han despertat molt interès, també a la gent jove. Crec que poden ajudar que la gent visqui als pobles del Pirineu, que els d'aquí no se'n vagin i que en vinguin de fora. Avui hi ha moltes feines que es poden fer tant des d'Estamariu com des de Barcelona. Des de la pandèmia, a Estamariu hem notat un canvi i la feina que es fa des de la Fundació Planes Corts penso que prou hi ha tingut a veure.

Foto: Tucutun Fotografia

- Preparats amb pollastres, conills, gall dindi, gallines i guatlles
- Galls del Pirineu
- Pollastres ecològics
- Productes del Cadí

C/. Joaquim Viola, 17 · La Seu d'Urgell · Tel.: 609 671 586

Unió de Pagesos obre un micromecenatge per salvar l'únic ramader que queda a Vilamitjana, al Pallars Jussà

ACN/MARTA LLUVICH • Vilamitjana

Foto: Marta Lluich

Eoni Figuera és un jove ramader de Vilamitjana que l'11 de setembre passat, a causa d'un incendi, es va quedar sense els coberts plens de pastura i la maquinària que guardava a dins. Figuera, amb un ramat d'unes 900 ovelles, és l'únic ramader de Vilamitjana i no tenia assegurats els coberts. Ara assegura que no té la capacitat econòmica per començar de zero. La Fundació d'Unió de Pagesos ha iniciat el micromecenatge '**Recuperem el paller-magatzem Casa Xirinell**' amb l'objectiu de recollir 50.000 euros per ajudar a reconstruir el paller-magatzem, recomprar maquinària i adquirir menjar per al bestiar i d'aquesta manera evitar que Vilamitjana perdi l'únic ramader que hi queda.

L'incendi va cremar una nau de 1.500 m² i també maquinària i menjar per al ramat per poder passar l'hivern. Figuera s'ha mostrat agraït per la iniciativa i pel suport que està tenint de tot el sector ramader. Sense aquesta ajuda veu "molt complicat" continuar amb l'explotació ramadera.

La fundació d'UP i els seus objectius

Segons ha explicat la seva presidenta, **Raquel Serrat**, la Fundació Unió de Pagesos de Catalunya (FUPCAT) és una

entitat de caràcter privat i sense ànim de lucre que té com a objectiu donar suport al sector agrari i, al mateix temps, trencar amb el que consideren una "desconnexió" entre la pagesia i la resta de societat amb diferents activitats per crear una "gran comunitat". "Es desconeix la nostra feina, hi ha poc respecte per la nostra activitat i, en molts casos, no és per mala fe, sinó per un simple desconeixement i creiem que això s'ha de revertir", ha remarcat. Així per exemple volen treballar en activitats per acostar el món de la pagesia i que la gent s'hi pugui apuntar.

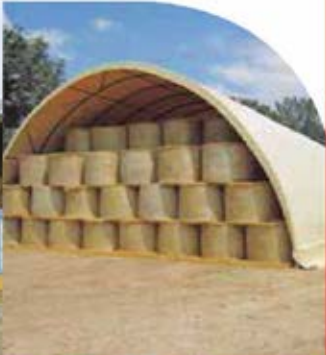

TOUTABRI
RICHEL TECHNOLOGY

COESBAG

EMMAGATZEMAR-HO TOT A BAIX COST

TOUTABRI és una construcció metal·lotèxtil modular i de muntatge ràpid.
 Respon a les necessitats d'emmagatzematge i protecció dels professionals de la indústria, la construcció, les col·lectivitats i l'agricultura.

C/ Ponent, 1 - Avinyó - 938 388 991 - info@coesbag.com - www.coesbag.com

El Pontet d'Arfa

(de dimecres a diumenge
amb reserva)

Menú de calçotada

ENTRANTS

Pernil ibèric, formatge
manxec, pa amb tomàquet
i croquetes casolanes

DE PRIMER

Calçots amb salsa

DE SEGON

Xai o botifarra a la brasa

30€
IVA INCLÒS

Especialitzats en tapes, cargols a la llauna,
carns i peixos a la brasa i arròs de muntanya!

OBERTS DE DIMARTS A DIUMENGE

El Pontet d'Arfa · Afores s/n · Arfa (Lleida)

T. 657 88 57 66 / 669 49 04 27

 El Pontet de Arfa

¿Te mueres por una
aventura al aire libre
rodeado de ovejas en
el Pallars Sobirà?

¡pues zapatillas al
rescate!

Marca 643590200

para conocer más de
cerca esta experiencia
y asegurar tu día de
campo y pastoreo!

Cal Roi Pastor

Pirineu a prop teu

 calroipastor

Exposició retrospectiva al Museu de Llívia

NÚRIA BOLTÀ VILARÓ • Llívia

Durant uns mesos i fins al 24 de març de 2024, a la sala d'actes de l'Ajuntament de Llívia, el museu ofereix una exposició temporal que porta per títol **"Cerdanya Flashback, imatges d'abans i d'ara. La transformació del territori a través de la fotografia"** que compta amb la col·laboració de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya.

A través d'una desena de plafons i 122 fotografies es repassen diferents àmbits de la història de la comarca en els darrers 122 anys. Les fotografies s'acompanyen de textos curts amb l'objectiu de fer un repàs, breu però intens, de la vida econòmica, social i cultural de la comarca que abasta des de principis del segle XX fins a l'actualitat.

Els més nostàlgics hi reconeixen alguns indrets que l'evolució implacable de la societat i del territori ja ha esborrat per sempre però ens queda la fotografia per recordar-ho. Així doncs, podrem admirar velles estampes dels pagesos i pageses que a principis del segle XX es trobaven al mercat de Puigcerdà els dimecres i els diumenges i, de passada, la feien petar una mica al carrer o en els bars i cafès.

Es parla, també, de la progressiva transformació de la casa cerdana a mesura que va anar canviant el tipus d'economia, per la qual cosa la ramaderia formada per ovelles i cabres va anar sent substituïda per cavalls i vaques que demanaven més espai.

Les muralles de Puigcerdà van desaparèixer per donar pas a les grans cases que es començaven a construir els primers estiuers al voltant de l'estany, i l'urbanisme de

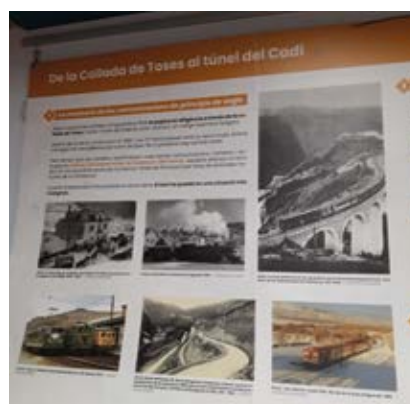

la vila quedà totalment transformat amb carrers i avingudes més amples. Per aquest motiu, els grans horts que envoltaven la població van desaparèixer sota el ciment que de mica en mica els engolia.

Els estiuers, un segment de població cabdal pel desenvolupament de la comarca en aquell temps, necessitaven un lloc de trobada ben diferenciats dels llocs habituals d'on ho feien els veïns i veïnes autòctons i aquesta necessitat va cristal·litzar amb la construcció del casino ceretà on tenien lloc grans esdeveniments artístics.

Hi veurem l'evolució de les infraestructures que en aquests 122 anys es van fer necessàries: l'arribada del tren, la construcció de ponts, de túnels, de carreteres, del nou hospital transfronterer i el nou escorxador...

També hi ha espai per a algunes reflexions de cara al futur al voltant

de l'economia, la multiculturalitat i la política, tot plegat il·lustrat amb fotografies moltes d'elles inèdites que ajuden a contextualitzar cada moment.

Es tracta d'una magnífica oportunitat i, per què no, una bona excusa, per visitar el sempre actiu Museu de Llívia.

- Neteja de xemeneies, calderes, estufes i llars de foc
- Pintura i lampisteria
- Buidatge i neteges generals de naus, cases, pisos, garatges, oficines i segones residències

☎ 873 452 167 ☎ 625 589 411 · 621 209 318 ✉ netejessalturgell@gmail.com

NOTÍCIES DE LLÍVIA

Albert Cruïlles implanta a Llívia els “Esmorzars amb l'alcalde”

La primera autoritat local vol reunir-se, regularment, amb els veïns i les veïnes per parlar de la Vila i recollir suggeriments o queixes

L'alcalde Albert Cruïlles vol instaurar a Llívia els “Esmorzars amb l'alcalde”, un acte obert als veïns i a les veïnes que vulguin tenir una trobada regular amb la màxima autoritat local per parlar de la Vila i recollir suggeriments o queixes. Cruïlles proposarà que a les trobades s'hi apleguin un màxim de 10 persones, intentant que hi hagi una participació diversa entre els veïns, evitant que siguin sempre les mateixes persones assistents.

“Aquesta idea era una de les propostes incloses en el programa electoral. Ara, una vegada que hem pres contacte amb la realitat de la gestió municipal i tenim més experiència, toca complir el compromís. M'agradaria que tothom qui ho vulgui pogués

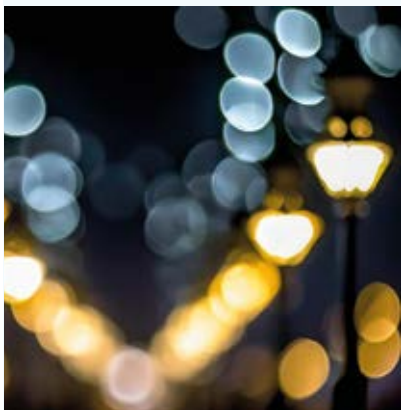
venir, però per aconseguir unes reunions i trobades àgils i pràctiques, creiem que ho hem d'acotar a un màxim d'assistents. I tindrem més trobades. De fet, ja tenim programats sis esmorzars amb l'alcalde fins al 15 de juny”, ha explicat l'alcalde, Albert Cruïlles.

Els “Esmorzars amb l'alcalde” seran els dissabtes, a dos quarts de 10 del matí, a la sala d'actes de l'Ajuntament de Llívia. La primera trobada serà el pròxim dissabte, 3 de febrer. Val a dir que les dates proposades inicialment són susceptibles de modificació en cas de necessitat.

Per a poder participar en els “Esmorzars amb l'alcalde” cal inscriure's prèviament i omplir aquest formulari que trobeu en l'enllaç: <http://bit.ly/esmorzarsamblalcalde>

Si la sol·licitud es fa presencialment, l'horari d'atenció al públic a l'Ajuntament és de les 9 hores a les 14 hores, de dilluns a divendres. També es pot fer per telèfon 972896011.

CALENDARI D'ESMORZARS: 3 de febrer · 2 de març · 23 de març · 20 d'abril · 18 de maig · 15 de juny

La “mitjanit virtual” estaviarà diners als veïns de Llívia

Els llums dels fanals de la vila disminueixen la seva intensitat en un 30%, a partir de les 12 de la nit.

Ha finalitzat la instal·lació dels quadres de telegestió de la xarxa d'enllumenat públic de Llívia. Aquest sistema permet la lectura del consum elèctric i la realització d'operacions de manera remota —a distància—, com ara saber i localitzar, per exemple, on hi ha una avaria. Així, també, gràcies a aquest sistema, es pot programar els horaris de funcionament i la intensitat lumínica. En aquest cas, a Llívia, d'acord amb l'objectiu i criteris d'estalvi i reducció de la contaminació, els llums dels fanals veuen disminuïda la seva intensitat un 30%, a partir de les 12 de la nit. L'Ajuntament de Llívia farà una primera valoració d'aquest funcionament en les pròximes setmanes i no descarta fer modificacions. “Si veiem que cal endarrerir 60 o 90 minuts aquesta

mesura, per beneficiar els restaurants locals, per exemple, fent més còmode el retorn dels clients d'aquests establiments a les seves llars, amb els carrers més il·luminats, així ho farem”, ha explicat el regidor d'Ordenació i Conservació Municipal, Oriol Miquel.

Cal recordar que dies enrere es va fer la substitució de les antigues làmpades de l'enllumenat públic per llums de LED. Aquesta ha estat una intervenció de millora energètica i mediambiental que repercutirà també en un estalvi econòmic en la despesa energètica de l'Ajuntament, una vegada amortitzat el cost del canvi. L'actuació es va fer en gairebé un miler de fanals i punts de llum del municipi.

El Govern preveu aprovar la nova Llei d'Alta Muntanya al final d'aquest any

Crearà una oficina tècnica per detectar actuacions estratègiques i elaborar un pla d'una vigència de sis anys.

Foto: @ACN/Albert Lijarcio

El propassat 12 de gener es va reunir el Consell Rector de l'**Institut per al Desenvolupament de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA)**, a la seu del **Consell Comarcal de la Cerdanya**, presidit per la consellera de Territori, **Es-ter Capella i Farré**. El Consell Rector va informar de les accions realitzades al llarg del 2023 i va exposar les línies d'actuació que marcaran el 2024. La directora de l'IDAPA, **Eva Fiter i Círrera**, va destacar la sensibilitat de l'organisme pirinenc pel que fa a l'increment de subvencions a projectes estratègics i al treball en la mobilitat sostenible des de diferents aspectes, com ara, camins o transport públic. En aquest sentit, Fiter va detallar que "l'IDAPA ha impulsat projectes de mobilitat com és la **integració tarifària**, que serà una realitat aquest 2024 per a tota la ciutadania de l'Alt Pirineu i Aran, mitjançant un conveni amb l'ATM Lleida i la Direcció General del Transport i la Mobilitat".

La directora de l'IDAPA també va apuntar que es preveu realitzar una **enquesta de mobilitat a tot l'Alt Pirineu** amb l'objectiu de treballar amb dades objectives i més concreció en relació al transport públic del Pirineu. Fiter va explicar que "cal continuar col·laborant i impulsant projectes culturals, educatius, econòmics, tecnològics, socials i turístics adequats al nostre entorn i fer-ho de bracet amb el territori per tal que els reptes

Foto: @ACN/Albert Lijarcio

actuals acabin esdevenint oportunitats per a la nostra vegueria."

Llei d'Alta Muntanya

Per la seva banda, la consellera de Territori, Ester Capella va anunciar que el Govern sotmetrà a **informació pública l'avantprojecte** de la nova **Llei d'alta muntanya** el proper mes de març. Concebuda com a llei de foment i dinamització del territori partint de la seva singularitat, substituirà l'actual legislació, aprovada el 1983, per fer front als nous reptes econòmics, socials, ambientals i institucionals de les darreres dècades.

La nova Llei situarà el centre de gravetat de les polítiques de muntanya en el propi territori i per això crea una **Oficina Tècnica d'Alta Muntanya**, que farà les funcions d'Observatori i elaborarà un **Pla d'actuacions estratègiques**. El Pla recollirà cada sis anys projectes innovadors,

IDAPA

 Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Institut entith Desenvolupament
e era Promoció deth Naut Pirinèu e Aran

tractors de l'economia, generadors de benestar i amb efectes supramunicipals que rebran finançament públic. Capella va defensar "una relació entre l'alta muntanya i la resta del país en la línia de la cooperació, la solidaritat i l'equitat territorial." "Per això necessitem instruments legals que s'adaptin a les noves realitats, a les dinàmiques territorials i als reptes de futur", va explicar la consellera, "i que aquests instruments tinguin caràcter transformador, que siguin eines per donar resposta a les necessitats de la ciutadania del territori on intervenim".

Projectes tractors per al territori

El Pla d'actuacions estratègiques, **amb una vigència de sis anys**, "recollirà projectes innovadors, tractors d'economia, generadors de benestar i amb efectes supramunicipals, que rebran finançament públic. Ha d'anar més enllà de les legislatures", ha volgut explicitar la consellera. El projectes que s'hi incloguin hauran de complir alguns dels següents requisits:

- Tenir capacitat tractora de l'economia de muntanya.
- Actuar com a palanca de canvi i transformació.
- Ajudar a posar en valor actius territorials.
- Requerir la participació de múltiples actors.
- Tenir caràcter innovador.
- Provocar un impacte positiu supramunicipal.
- Ser viable i autosuficient més enllà de la durada del Pla.

Aquests projectes poden ser privats, impulsats per algun ens públic, o mixtos. En qualsevol cas, han de ser transformadors i contribuir al benestar i arrelament de la població. **Se supera així el vell enfocament de l'antiga Llei**, molt centrada en les infraestructures físiques, per fomentar el desenvolupament social i econòmic de l'alta muntanya en base a la seva singularitat i als reptes de la societat actual. El fet d'incloure un projecte en el Pla d'actuacions estratègiques comporta la seva prioritització i el seu finançament públic pluriennal.

Un altre dels instruments que el Govern està treballant actualment en el marc de les polítiques de muntanya, **l'Estratègia del Pirineu**, ja recull 14 actuacions estratègiques, seguint aquesta mateixa filosofia. De fet, l'Estratègia del Pirineu

*L'IDAPA preveu fer una
enquesta de mobilitat a tot
l'Alt Pirineu amb l'objectiu de
treballar amb dades objectives
i més concreció en relació al
transport públic del Pirineu*

es pot considerar la prova pilot del Pla d'actuacions estratègiques.

El Pla, elaborat per l'Oficina Tècnica d'Alta Muntanya, serà aprovat provisionalment pel **Consell General de Muntanya** abans del visticla final pel Consell Executiu.

Una nova governança

Precisament, la nova Llei considera el Consell General de Muntanya com el seu òrgan de governança territorial i sectorial més rellevant. Actualment està format per representants dels diversos departaments més directament implicats en les polítiques de muntanya, pels ens locals i per les associacions i organitzacions representatives d'interessos econòmics i socials d'aquest àmbit territorial.

El **Consell General de Muntanya** es reformularà mitjançant l'aprovació d'un reglament que en detallarà la nova composició i les noves funcions.

Dues dones cerdanes, incloses en la guia dels 150 professionals més influents del turisme estatal

REDACCIÓ • Guils de Cerdanya / Llívia

La llivienca Maria Abellanet i Meya, presidenta del CETT, i la guilsenca Silvia Avilés i Giraud, cofundadora i responsable de màrqueting i comunicació de NEBEXT, incloses en aquest prestigiós llistat

Dues dones cerdanes ocupen una plaça a la guia dels 150 professionals més influents en el sector del turisme estatal. La consultora Sergestur (Serveis de Gestió Turística) ha presentat a Madrid, en el marc de la celebració de la Fira Internacional de Turisme (FITUR), la cinquena edició del llistat dels professionals més influents en el sector turístic espanyol. I és en aquesta prestigiosa guia on apareixen la llivienca Maria Abellanet i Meya (per tercer any) i la guilsenca Silvia Avilés i Giraud. Ambdues han rebut aquest reconeixement en un acte multitudinari que reuneix el bo i millor del sector turístic espanyol.

Maria Abellanet i Meya és doctora en Humanitats i Ciències Socials i presidenta del CETT –centre universitari de referència en Turisme, Hoteleria i Gastronomia, adscrit a la Universitat de Barcelona–. Abellanet va assumir la presidència del CETT l'any 2022, després de 17 anys com a directora general. Graduada en Turisme i en Direcció d'Empreses, i Màster en Direcció Financera i en Gestió Administrativa, va rebre la Medalla del Turisme de la Generalitat de Catalunya, en la categoria "Millora del Coneixement i la recerca aplicada al sector turístic", el 2014.

Acumula una dilatada trajectòria professional i empresarial al capdavant del CETT, amb més de 35 anys d'experiència i dedicació al sector

turístic en el triple vessant de la gestió, formació i participació activa en institucions i fòrums de reflexió. Va liderar les "Bases per a la gestió i promoció d'un turisme responsable i sostenible" projecte impulsat per l'Ajuntament de Barcelona (2015).

En l'actualitat, és membre expert del Consell Turisme i Ciutat de l'Ajuntament de Barcelona, membre del Cercle de Turisme de la Diputació de Barcelona i membre de la Junta Directiva de Membres Afiliats de l'Organització Mundial del Turisme (OMT), entre d'altres.

Per la seva banda, **Silvia Avilés i Giraud**, filla de Sant Martí d'Araó (Guils de Cerdanya), és cofundadora i responsable de màrqueting i comunicació de NEBEXT. Periodista i publicista, amb més de 15 anys d'experiència en l'organització d'esdeveniments i comunicació. Amb NEBEXT, l'empresa que va fundar amb dos socis més, en l'actualitat di-

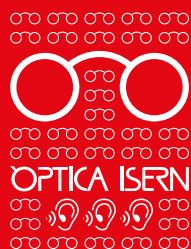

rigeix un dels certàmens internacionals més importants de turisme TIS-Tourism Innovation Summit, que s'organitza a Sevilla. A més, la seva empresa lidera la gestió de 14 grans esdeveniments especialitzats en tecnologia, innovació i sostenibilitat per a diferents sectors a l'Estat espanyol.

La guia del sector

Sergestur detalla que el llistat "és una guia que permet conèixer qui és qui i què aporten a l'ecosistema turístic, segons el criteri d'un comitè d'experts, amb què es consensua una llista que té com a finalitat fomentar una "sana competència" en aquesta indústria".

La guia "serveix per consolidar les persones més rellevants del nostre país i anar-ne descobrint d'altres que, de forma puixant, s'hi van integrant de manera excel·lent", segons han explicat des de la consultora que elabora aquest prestigiós llistat.

**OPTICA
ISERN**

Carrer Major, 72
25700 La Seu d'Urgell
opticaisern@gmail.com
Telf. 973 350 523

Vint anys obrint futurs

JOAN RAMON ZABALLOS RUBIO • Catedràtic d'EOI d'alemany

L'Escola oficial d'Idiomes de la Seu d'Urgell celebra aquest curs 2023-24 el seu 20è aniversari. En aquell llunyà setembre de 2003 va començar una nova etapa educativa i cultural a la Seu d'Urgell. Va començar de manera força precària i provisional aprofitant a les tardes les aules de l'institut Joan Brudieu. No va ser fins al maig de 2009, que es va poder traslladar a la ubicació actual, guanyant així espai i moltes millors condicions per a oferir una docència de qualitat amb els recursos necessaris.

Durant aquests 20 anys l'EOI de la Seu d'Urgell ha estat fent una feina excepcional en l'ensenyament de les llengües estrangeres.

Es va començar amb anglès, francès i alemany, però l'alemany va acabar desapareixent al cap d'uns anys per la poca demanda que hi havia. L'ensenyament del francès i l'anglès s'han consolidat per motius obvis: el francès per la proximitat amb França i tot el que això implica de transaccions comercials, turístiques, culturals... i l'anglès perquè ja fa anys que ha passat de ser un valor afegit en el món laboral a passar a ser un requisit indispensable. Una exigència que ha vingut de la globa-

lització comercial que afecta a tot-hom i a tot arreu.

En aquest sentit, l'EOI de la Seu ha fet una de les feines bàsiques que ha de fer una escola pública d'idiomes: donar resposta a les necessitats socials i laborals de la ciutadania. Aquesta feina l'EOI l'ha fet i la fa amb passió i amb l'aspiració sempre a l'excel·lència que ha de tenir una escola que vulgui ser referent i competitiva davant els reptes socials i laborals que van sorgint. Una escola s'ha de preocupar pel present però també ha de tenir ulls mirant el futur per saber-se adaptar de la millor manera possible als reptes que vindran.

Les escoles oficials d'idiomes obren les portes a altres cultures i a altres maneres d'entendre la vida. Cada llengua incorpora una sèrie de valors determinats que sempre ens enriqueixen com a persones i com a societat. D'aquesta manera una escola com l'EOI de la Seu pot oferir un doble futur: un futur per a ser més competitiu i estar millor preparats laboral i socialment als reptes que ens enfrontarem els anys vinents, però també un futur cultural en el qual anem descobrint nous mons i altres cultures que ens

enriqueixen com a persones. Crec que poder combinar aquests dos aspectes és la clau per a ser un centre educatiu valorat i referent per a tota la ciutadania a la qual ofereix el seu servei.

Els resultats d'aquesta feina no es veuen ni en un any o dos, però al cap de 20 anys ja es pot fer amb perspectiva una valoració de tot el que s'ha aconseguit. I en aquest sentit, l'EOI de la Seu, ha aconseguit molt i bo, una tasca que no hagués sigut tan reeixida si no hagués estat dirigida i comandada per una directora com Mercè Solanelles, acompanyada per un claustre i PAS absolutament compromesos amb el projecte.

Les institucions assoleixen un prestigi només gràcies a les persones que hi han treballat i que hi treballen, per si soles no són res. L'EOI de la Seu ha arribat amb èxit al seu 20 aniversari per tota aquesta feina feta, però el millor de tot és que té un futur al davant encara molt més encoratjador.

Enhorabona a tota la comunitat educativa de l'EOI de la Seu pel vostre 20è aniversari i us encoratjo a continuar treballant pel futur d'una societat millor amb persones més cultes.

**Loterías y
Apuestas del
Estado**

**ARA A CARLIN TENIM A LA TEVA DISPOSICIÓ TOTS
ELS JOCS: PRIMITIVA, BONO LOTO, QUINIELA,
EUROMILLONES, LOTERIA NACIONAL...**

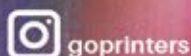

CARLIN

HIPERPAPELERIA - OFIMARKET

Av. Salòria, 30 - 25700 La Seu d'Urgell
Tel.: 973 361 501 - tucarlineseu@gmail.com

Segueix-nos!

Contacta'ns!

T. 973 350 146

pedidos@goprinters.es

goprinters
GRUP IMPRESSOR

**IMPRESSIÓ EN GRAN
FORMAT
DE RETOLACIÓ
DE VEHICLES
I RÈTOLS**

Molí
del Pau

Si ens telefonas al 635 479 694
o ens envies un WhatsApp
també t'enviarem l'oli
a casa teva.

www.molidelpau.cat / info@molidelpau.cat · OS DE BALAGUER · 973 43 80 98 · 635 479 694

CAN JOSEP

Carretera de La Seu d'Urgell, 12
SORT (Lleida)

Tel. 973 620 176 - 973 620 834

info@hostalcanjosep.com

www.hostalcanjosep.com

Habitacions i restaurant

AUROBOTICS

ALT URGELL ROBOTICS

www.aurobotics.cat

Tlf.: 696537047

@aurobotics.cat

Operatives amb dron:

- Fotografia i video aeri 4K
- Retransmissió en directe
- Live a xarxes socials
- Recerca de persones
- Recerca de bestiar i mascotes
- Mapeig de terreny (RTK)

Tens plaques solars?

Cal revisar-les
anualment

- Maximitza la producció
- Rentabilitza la inversió
- Redueix el risc d'incendi

Inspecció amb dron
òptica + tèrmica

2x1 en ulleres
de marca
 monofocals o progressives
 antireflector inclòs
 i paga a terminis sense interessos * **TAE 0%**

OPTICALIA

CENTRE VISIÓ GRUP

C/ Major - 85

C / Àngel Guimerà - 17

La Seu D'Urgell

Manresa

Tel : 973 35 46 10

Tel : 93 872 54 71

Promoció vàlida de l'1-9-2023 al 30-12-2023. Les dues ulleres portaran lents monofocals o progressives amb la mateixa graduació i tractament. Es cobriran les ulleres d'import més alt. 1es ulleres: es podrà escollir qualsevol muntura de qualsevol marca disponible a l'establiment, amb graduacions incloses en els rangs de fabricació disponibles dels proveïdors d'Opticalia. 2es ulleres sense cost: només es podrà escollir entre una selecció de models de les marques Custo Barcelona, Mango, Mango Kids, Pull&Bear, Pedro del Hierro, El Ganso, TheLook, Trendi, Trendi Kids i Vittorio & Lucchino, exclusives d'Opticalia. Els productes sanitaris objecte d'aquesta promoció són conformes a les regulacions legals. *Finançament: L'import total degut i el preu total a terminis és el mateix.

CASA RURAL FELIP

Carrer de la torre núm, 2
Espot

Tel. 973 624 093 / 647 908 038

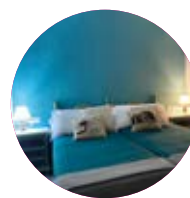
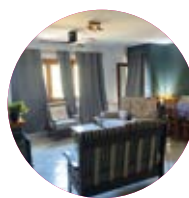
casafelipespot@gmail.com

La Fusteria del Casat
ALLOTJAMENT RURAL · SARROCA DE BELLERA

Desconnecta i descobreix l'entorn

LA FUSTERIA DEL CASAT
ALLOTJAMENT RURAL a
SARROCA DE BELLERA

Plaça Nova 10 Sarroca de Bellera

Contacte: 630 89 43 44

www.lafusteriadelcasat.com

Preguem prèvia reserva
al 973 62 20 06

Hotel ** LAMOGA

**PATOU
PALLARS**

Sopar KARAOKE

Comencem
el
27/01!

Tesperem Patou!

DISSABTES | de 20:00 a 24h | A partir de 18€/persona

Av. Pallaresa n°4. 25595, Llavorsí. Pallars Sobirà. Lleida.

**SERVEI DE MUDANCES I ENCÀRRECS,
BUIDAT DE PISOS I LLOGUER
DE PLATAFORMA ELEVADORA**

www.grapats.com | Tel. 665 777 999
Pol. Ind. La Seu, c/E, núm. 24 | 25700 La Seu d'Urgell

- Obra nueva
- Todo tipo de reformas
- Trabajos en pladur y yeso
- Rebozados, monocapas y microcemento
- Aislamientos térmicos y acústicos
- Impermeabilización de terrazas
- Alicatados
- Cocinas y baños
- Pintura y decoración

Disfrutamos con lo que hacemos

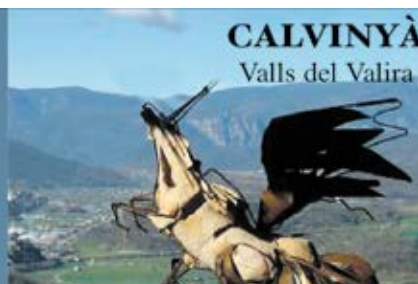
Joaquim Viola, 9 Baixos · 25700 · La Seu d'Urgell • Tel. 973 361 320 - administracion@andresousa.eu

**Espai cultural,
lúdic i gastronòmic**

Cal Serni

www.calserni.com
Tel: 973 35 28 09

ECOSOFIA ACTIVA
TERRAINDIA.CAT

MÉS DE

25 anys

PIRINEU AUTOMOCIÓ

Abans

Després

NOU ESPAI!
 RESTAURACIÓ DE SEIENTS

Polígon Ind. La Seu
 C/D, núm. 21
 25700 La Seu d'Urgell
pirineuautomocio@gmail.com
nissanseu@gmail.com

Tel.: 973 35 10 69
 973 35 00 66

THULE

FUNDACIÓ HOSPITAL
DE PUIGCERDÀ

Xerrades de Salut

organitzades per l'Àrea Bàsica de Salut de la Cerdanya

Bellver de Cerdanya

**Document de
 voluntats
 anticipades**

A càrrec de Montse Bonet,
 treballadora social

**Dilluns
 12 Febrer
 2024**

**18H
 Centre Cívic
 Sala Pirineus**

Obertes a tothom!

Espai Charli
 PAISATGISME

Servei de Jardineria · Instal·lació i
 manteniment de regs · Paisatgisme

☎ 0034 635 66 80 61
 ✉ espaicharli@gmail.com
 @espaicharli

RESISTÈNCIA PACÍFICA
TERRAINDIA.CAT

Neteja de xemeneies de llenya,
gasoil, pèl·lets...

Neteja d'extractors de cuines
industrials i domèstiques

Inspeccions de conductes
amb càmera de TV

Fethi: 674 638 771 / 631 727 997 aixaldapirineus@gmail.com

Solucions en elevació i accessibilitat

- Ascensors
- Plataformes
- Cadires puja escales
- Munta plats
- Munta càrregues
- Munta cotxes
- Instal·lació
- Manteniment
- Rehabilitacions
- Modernitzacions
- Projectes a mida
- Finançament a mida

GSM

INSTAL·LACIÓ DE
TELÈFON DE CABINA

SERVEI REPARACIÓ
AVARIES 24 HORES

ESTUDIS
EFICIÈNCIA ENERGÈTICA

902 158 353

www.ascensorssales.com

Comerç
i
Serveis

Anuncia't a Viure als Pirineus

Mòbil. 699 24 18 71

Telf. 973 98 91 62

www.viurealspirineus.cat

Avda. Catalunya, 28 Acc - 17527 Llívia
Telf: 972896403 - autoservicio@lusitalia.es

Avda. Catalunya, 28 Acc - 17527 Llívia
Telf: 972896161 - lliviamoda@lusitalia.es

Compro antiguitats

Eines del camp, joguines antigues,
paper i cartells publicitaris antics,
motos Vespa, antiguitats en general.
Podeu trucar sense compromís.

677 424 143

**CERDANYA PINTURA
I DECORACIÓ S.L.**

TEL. 620 261 779

C/. JULIA LYBICA 5, 1er 1a
17527 LLÍVIA

**JULI VIAYNA
FUSTERIA**

ESCALES, BARANES, REFORMES...

Raval, 50 - Tel. 669 334 946
17527 Llívia (Girona)

- Reformes integrals
- Col·locació de Pladur
- Realització de xemeneies i barbacoes
- Col·locació de pedra
- Impermeabilització i realització de terrasses
- Manteniment de comunitats de paleta

667 673 320

616 071 989

637 705 074

reformasfito.s.c@hotmail.com

SEGALIA
CERDANYA S.L.

SUBMINISTRE I COL·LOCACIÓ DE PEDRA
VENDA DE MARBRES, GRANITS I SILESTONE
info@segalia.com - Tel. 972 89 05 26

REFLEXIONANT
TERRAININDIA.CAT

www.viurealspirineus.cat

núm: 264 · febrer 2024

Distribució gratuïta
EDITA

Edicions Salòria SL
Passeig del Parc, 26 · La Seu d'Urgell

DIRECCIÓ EDITORIAL
Marcel·lí Pascual - Feliu Sirvent

DISSENY I MAQUETACIÓ

www.creativadisseny.cat

Imprimeix: GoPrinters La Seu d'Urgell

DL L 701-2002

www.viurealspirineus.cat

viurealspirineus@gmail.com

Tel: 699241871

L'empresa no es fa responsable de les
opinions els col·laboradors de la revista.

[viurealspirineus](https://www.facebook.com/viurealspirineus)

[@viurealspirineus_](https://www.instagram.com/viurealspirineus_)

[@AmicsPirineu](https://twitter.com/AmicsPirineu)

amic

associació
d'amigues
d'informació
i comunicació

TAXI

SERVEI DIARI DE TAXIS
ANDORRA - LA SEU D'URGELL - BARCELONA

Sortida La Seu, 7 h. - diumenge, 15h30.
Sortida Barcelona, 14-15 h. - diumenge, 20 h.

Servei PORTA a PORTA
Viatges concertats
Viatges a l'aeroport

Possibilitat de pagar amb targeta
VISA

JOAN 650 65 51 96

TAXI **SERVEI DIARI A BARCELONA**

DAVID
www.taxialturgell.com

Sortida Andorra: 6:30h
Sortida la Seu d'Urgell: 7h (i de tot l'Alt Urgell)
Sortida Barcelona: 15h

Mòbil: 620 69 26 43
Telèfon Seu: 973 35 10 76
Servei "porta a porta"

TAXI
DIARI A BARCELONA

Marisa Reyero

Sortida:
7 del matí, de dilluns a dissabte
Tornada: a les 15 h
Tel. 657 913 368
973 30 25 64

La Seu d'Urgell

TAXI DIARI LLEIDA
659 965 135

Sortida de la Seu: 7H
Tornada de Lleida: 14H

Pagament: bizum

www.taxialiart.com

 LA SEU D'URGELL - BARCELONA
Mòb. 606 804 708

sortida LA SEU 7h00 sortida BARCELONA 15h00

 taxi d'1 a 7 persones | servei aeroport | viatges privats

servei diari CARLOS NAVINÉS

 CAMINS DE PAU
TERRAININDIA.CAT

AltUrgellFibra
la fibra òptica de tots

873 450 400
info@alturgellfibra.cat
www.alturgellfibra.cat

Pirineus Mòbil
cobertura d'alçada

873 450 444
info@pirineusmobil.cat
www.pirineusmobil.cat

ANUNCIS BREUS

Compro antiguitats, caixes de pursos antigues i joguines

Scalextric, Nancy, Madelman,
Geyperman, etc...

Podeu trucar sense compromís.

677 424 143

Restaurant de l'Alt Urgell busca personal

Enviar currículum a:
leradeljulia@gmail.com

699 690 325

Servei Verd de Trep per a tots els amants de les plantes i apassionats de la jardineria

973 65 26 63
658 973 782

PROBLEMES ECONÒMICS?

**La Llei de Segona
Oportunitat et pot ajudar**

TRUCA'NS i ho estudiarem
Tel. 651 72 24 46

OFERTA DE FEINA

PERSONAL DE RESTAURANT (ajudant de
cuina, cambrer/a)

Lloc de feina:

- Restaurant l'Era del Julià, Arcavell

Requisits:

- Persona polivalent, dinàmica i amb ganes de treballar en equip.
- Permis de conduir + vehicle propi

S'ofereix:

- Incorporació immediata
- Contracte fix
- Jornada completa, horari de 10:00 a 18:00h
- Dilluns i dimarts festa

Persones interessades:

- Enviar CV a: leradeljulia@gmail.com
- Per telèfon: 699 69 03 25

**L'Era
del Julià**
RESTAURANT
DE MUNTANYA

Terra Viva

La veu dels Pirineus

"Tornar a fer les coses
com es feien abans"

Diputació de Lleida
La força dels municipis